

Småt kan også være godt: Nye studerende i mindre byer får hurtigere overblik over deres studie

1. marts 2018

Baggrund

De fleste studerende på de videregående uddannelser bliver optaget i en af de fire store byer. Men betyder det, at studerende, som *ikke* har fået en studieplads i København, Aarhus, Odense eller Aalborg, har måttet "tage til takke" med at studere i fx Jelling eller Sønderborg? Og har studerende forskellige oplevelser af studiet afhængig af, om de læser i en stor eller lille by? Spørgsmålene er blevet aktuelle i anledning af regeringens beslutning om at udflytte videregående uddannelsespladser til en række mindre byer. Denne minianalyse fra Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) ser nærmere på studerende på professionshøjskoler og erhvervsakademier, hvor uddannelserne findes i både store og små byer.

Hovedresultater

Resultaterne indikerer, at der er efterspørgsel efter og tilfredshed med at have uddannelser i de mindre byer, og at der også er fordele for studerende i at være en del af mindre uddannelsesmiljøer:

- 4 ud af 5 studerer det sted, som de foretrækker – uanset om de studerer på en professionshøjskole/erhvervsakademi i en af de store byer eller uden for.
- Studerende vælger deres uddannelse af de samme grunde – uanset om de studerer på en professionshøjskole/erhvervsakademi i en af de store byer eller uden for.
- Studerende på en professionshøjskole/erhvervsakademi uden for de store byer oplever at have bedre overblik over studiet.
- Det sociale fylder mere for studerende på en professionshøjskole/erhvervsakademi i de store byer

Kontakt

- Konsulent Mathias Tolstrup Wester, 3525 5675, mtw@eva.dk
- Kommunikationschef Trine Borg Harrild, 4091 0021, tb@eva.dk

DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT

1.1 Analysens hovedfokus

De fleste studerende på de videregående uddannelser bliver optaget i en af de fire store byer. Men betyder det, at studerende, som *ikke* har fået en studieplads i København, Aarhus, Odense eller Aalborg, har måttet "tage til takke" med at studere i fx Jelling eller Sønderborg? Minianalysen belyser dette spørgsmål ved at se nærmere på studerende på professionshøjskoler og erhvervsakademier, hvor uddannelserne findes i både store og små byer (hvorimod universiteterne primært har deres uddannelser i de store byer). Der ses nærmere på forskelle/ligheder blandt studerende henholdsvis i de fire store byer og *udenfor*.

1.2 4 ud af 5 studerer det sted, som de foretrækker, uanset om de studerer i eller uden for de store byer

Figur 1 sammenligner studerende på professionshøjskoler/erhvervsakademier i og uden for de fire store byer, idet der er spurgt ind til, om man er blevet optaget på dels den *institution* og dels den *uddannelse*, man helst ville ind på. Af figur 1 fremgår det, at begge dele er tilfældet for langt de fleste studerende, uanset om de er blevet optaget på en institution/uddannelse i en af de fire store byer eller ej. 85 % af de studerende på professionshøjskoler og erhvervsakademier i en af de store byer er blevet optaget på den institution, de helst ville, mens tallet kun er lidt lavere blandt studerende uden for de store byer med 79 %. Tilsvarende er det 85 % af de studerende på professionshøjskoler og erhvervsakademier i en af de store byer, som er blevet optaget på den uddannelse, de helst ville, mens det er 86 % for studerende på professionshøjskoler og erhvervsakademier uden for de store byer.

FIGUR 1

Andelen af studerende, der har svaret *ja* til spørgsmålet. Fordelt efter studerende i og uden for de store uddannelsesbyer (%)

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, survey i august 2016

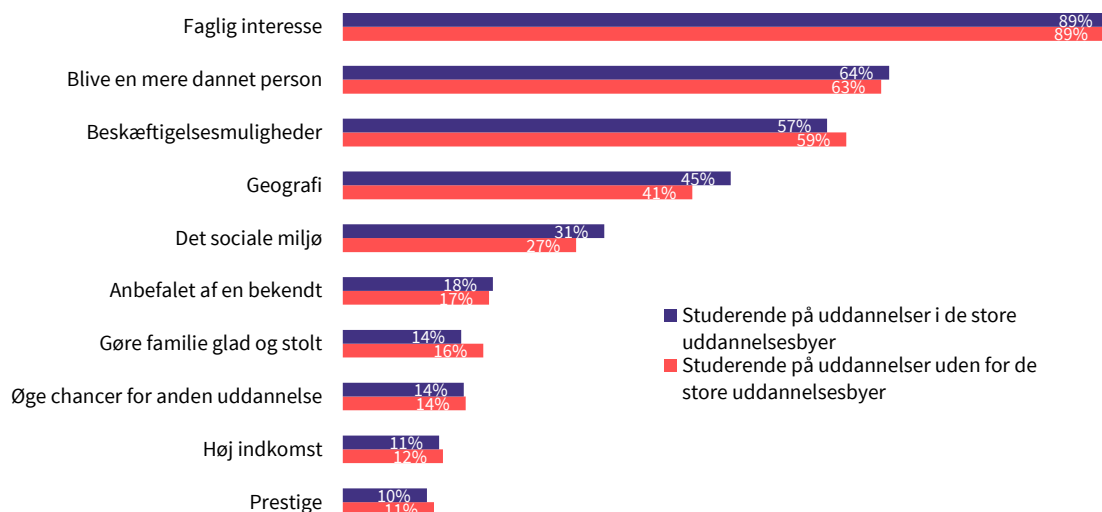
Note: Studerende uden for de store uddannelsesbyer: n=6.283. Studerende i de store uddannelsesbyer: n=8.355. Tallene er afrundet til hele procent. Tallene gælder studerende, som startede på en erhvervsakademi- eller professionshøjskoleuddannelse i sommeren 2016.

1.3 Studerende vælger deres uddannelse af de samme grunde, uanset om de studerer i eller uden for de store byer

Figur 2 viser, hvilke forhold der har været afgørende for professionshøjskole- og erhvervsakademistuderendes beslutning om at søge ind på den uddannelse, de blev optaget på. Igen er billedet det samme uanset, om man studerer i eller uden for de store byer. For begge grupper er det første og fremmest den faglige interesse, som betyder noget, idet 89 % har vægtet dette, og uddannelsens geografiske placering er stort set lige vigtig for de to grupper (henholdsvis 45 % og 41 %).

FIGUR 2

”I hvilken grad var følgende forhold afgørende for din beslutning om at søge ind på den uddannelse, du er blevet optaget på?” Andel, der har svaret i (meget) høj grad (%)

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, survey i august 2016

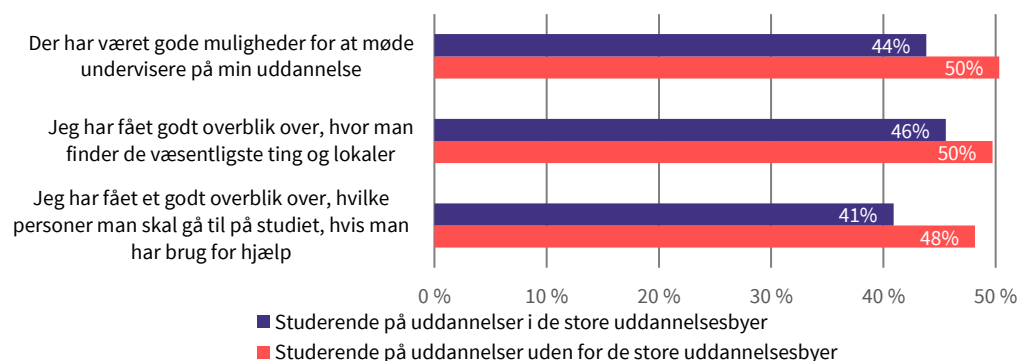
Note: Studerende uden for de store uddannelsesbyer: n=6.283. Studerende i de store uddannelsesbyer: n=8.355. Tallene er afrundet til hele procent. Tallene gælder studerende, som startede på en erhvervsakademi- eller professionshøjskoleuddannelse i sommeren 2016.

1.4 Studerende uden for de store byer oplever at have bedre overblik over studiet

Figur 3 viser, at 50 % af studerende på en professionshøjskole eller erhvervsakademi uden for de store byer ”i høj grad” har haft gode muligheder for at møde deres undervisere, mens det tilsvarende tal er 44 % for studerende i de store byer. Ligeledes er det 50 % af studerende uden for de store byer, som ”i høj grad” har fået overblik over de væsentligste ting og lokaler, mens det tilsvarende tal er 46 % for studerende i de store byer. Endelig er det 48 % af studerende uden for de store byer, som ”i høj grad” har fået overblik over hvem, man kan gå til, hvis man har behov for hjælp, mens det tilsvarende tal er 41 % for studerende i de store byer.

FIGUR 3

Andel af studerende, som i høj grad er enige i udsagn angående studiestarten. Fordelt efter studerende i og uden for de store uddannelsesbyer (%)

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, survey i oktober 2016

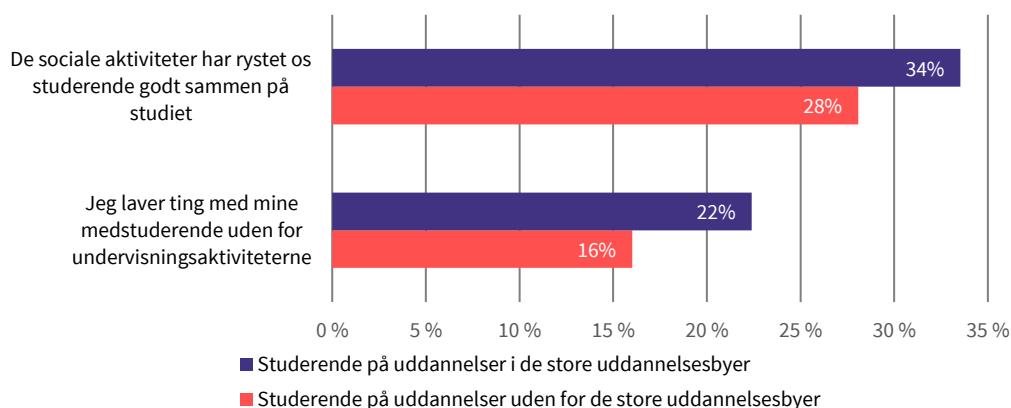
Note: Studerende uden for de store uddannelsesbyer: n=2.571. Studerende i de store uddannelsesbyer: n=3.247. Tallene er afrundet til hele procent. Tallene gælder studerende, som startede på en erhvervsakademi- eller professionshøjskoleuddannelse i sommeren 2016.

1.5 Det sociale fylder mere for de studerende i de store byer

Figur 4 viser, at studerende på professionshøjskoler eller erhvervsakademier i de store byer oplever bedre rammer for det sociale aspekt ved studiestarten, ligesom de i højere grad laver ting med deres medstuderende uden for undervisningsaktiviteterne. 34 % af de studerende i de store uddannelsesbyer svarer, at de sociale aktiviteter ”i høj grad” har rystet dem godt sammen på studiet, mens det tilsvarende tal for studerende uden for de store byer kun er 28 %. Ydermere bliver forskellen mellem de to grupper mere markant, når det handler om at lave ting med sine medstuderende uden for undervisningsaktiviteterne, hvilket 22 % af de studerende i de store byer ”i høj grad” oplever, men det tilsvarende tal for studerende uden for de store byer kun er 16 %.¹

FIGUR 4

Andel af studerende, som i høj grad er enige i udsagn angående det sociale miljø/socialt aktiviteter. Fordelt efter studerende i og uden for de store uddannelsesbyer (%)

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, survey i oktober 2016

Note: Studerende uden for de store uddannelsesbyer: n=2.571. Studerende i de store uddannelsesbyer: n=3.247. Tallene er afrundet til hele procent. Tallene gælder studerende, som startede på en erhvervsakademi- eller professionshøjskoleuddannelse i sommeren 2016.

Datagrundlag

Analysen vedrører studerende optaget på en videregående uddannelse i sommeren 2016, eksklusiv efteroptaget, vinterstartere og universitetsstuderende. De store uddannelsesbyer er defineret som København, Aarhus, Odense og Aalborg, og forstæderne Højbjerg, Viby og Risskov er henregnet til Aarhus. Analysen bygger på spørgeskema-data indsamlet i august og oktober 2016, altså hhv. en måned inden studiestart og en måned efter studiestart. Undersøgelsen omfatter videregående uddannelser, der optager studerende gennem Den Koordinerede Tilmelding. Læs mere <https://www.eva.dk/videregaende-uddannelse/frafald-paa-videregaende-uddannelser>

1 Kigger vi i øvrigt nærmere på, hvilke personer, som bliver optaget i og uden for storbyerne, så afsløres det, at studerende i de mindre byer i gennemsnit er 1,5 år ældre ved studiestart end studerende i de store byer, 45 % fra de mindre byer bor sammen med en partner mod 35 % i storbyerne, og 21 % af de studerende i de små byer har stiftet familie mod blot 11 % af de studerende i storbyerne.